

Η μασκότ των Ολυμπιακών και των Παραολυμπιακών αγώνων στο Παρίσι το 2024

Δύο χρόνια πριν από τους Ολυμπιακούς και τους Παραολυμπιακούς αγώνες στο Παρίσι, γνωρίσαμε την μασκότ της διοργάνωσης.

Πρόκειται για έναν **φρυγικό σκούφο**, ένα **σύμβολο της Γαλλικής επανάστασης**, αλλά και της ελευθερίας για τους Γάλλους. Όπως ανέφερε και ο **Τόνι Εστανγκέ**, ο επικεφαλής της επιτροπής, **επιλέχθηκε ένα ιδανικό και όχι ένα ζώο μασκότ**, όπως συμβαίνει συνήθως, καθώς υπήρξε η μέριμνα να αναδειχθεί κάτι το οποίο θα **ενσαρκώνει το πνεύμα των Γάλλων**. Επιπλέον, το γεγονός ότι στη **μασκότ των παραολυμπιακών αγώνων εμφανίζεται αναπηρία**, φανερώνει την επιδίωξη να σταλεί ένα **ηχηρό μήνυμα, αυτό της ένταξης**.

**LES
PHRYGES**
LES MASCOTTES DE PARIS 2024

Ο φρυγικός σκούφος

Ο **Φρυγικός σκούφος** (*Le bonnet phrygien*) ή «**σκούφος της ελευθερίας**» είναι ένα κάλυμμα κεφαλής κωνικού σχήματος, συχνά κόκκινου χρώματος, από ύφασμα και με την απόληξη της κορυφής του να διπλώνει, το οποίο μερικές φορές φέρει μια τρίχρωμη κονκάρδα.

Είναι ένα από τα εθνικά σύμβολα της Γαλλίας και ένα από τα χαρακτηριστικά της **Μαριάν**, αλληγορικής μορφής της Γαλλικής Δημοκρατίας.

Ο φρυγικός σκούφος συνδέεται με πολλούς λαούς και περιοχές της αρχαιότητας στην Ανατολική Ευρώπη και την Ανατολία, μεταξύ των οποίων τα Βαλκάνια, η Δακία και η Φρυγία (μεγάλη περιοχή της Μικράς Ασίας, στην σημερινή βορειο-κεντρική Τουρκία), από όπου προήλθε το όνομά του.

Συναντάται στην αρχαία ελληνική τέχνη ως το διακριτικό κάλυμμα που έφεραν στο κεφάλι οι Ανατολίτες. Έμποροι Σκύθες που ζούσαν στην περιοχή της Σαμαρκάνδης (Ουζμπεκιστάν) και διαπραγματεύονταν στον δρόμο του

Μεταξιού, εξακολουθούν να απεικονίζονται συχνά με τον φρυγικό σκούφο ή άλλα παραπλήσια κωνικά καλύμματα κεφαλής στα κινεζικά κεραμικά ειδώλια.

Αποτελεί επίσης μέρος της αμφίσης των σοφών σε ανάγλυφα ή παλαιοχριστιανικές τοιχογραφίες, ως σύμβολο των Ανατολιτών μάγων.

Ο φρυγικός σκούφος υιοθετήθηκε στη Γαλλία στις αρχές του καλοκαιριού του 1790 ως σύμβολο της ελευθερίας και του κοινοτικού πνεύματος, εξ ου και το όνομά του «σκούφος της ελευθερίας» και έγινε **σύμβολο της Γαλλικής Επανάστασης**. Στις 20 Ιουνίου 1792, οι κάτοικοι του Παρισιού, οι οποίοι είχαν εισβάλει στο παλάτι του Κεραμικού, ανάγκασαν τον βασιλιά Λουδοβίκο ΙΣΤ' να φορέσει τον κόκκινο σκούφο της επανάστασης. Ιδιαίτερα από το φθινόπωρο του 1793 έως τον Ιούλιο του 1794, κατά την περίοδο της Τρομοκρατίας, φορέθηκε σε πολλές διοικητικές κοινότητες της χώρας.

Mitglieder der Commune. (1793—1794.)

Marianne

Η **Marianne** αυτή η γυναικεία φιγούρα που διασχίζει τους αιώνες, είναι ένα από τα πιο αναγνωρίσιμα **σύμβολα της Γαλλικής Δημοκρατίας και η ενσάρκωση των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ελευθερίας, της ισότητας και της αδελφοσύνης**. Παρόλο που η Marianne «γεννήθηκε» στη Γαλλική επανάσταση του 1789, η ιδέα της απεικόνισης ενός ιδεώδους σε μία γυναικεία μορφή δεν είναι καινούρια. Η μορφή της Marianne κατά τη διάρκεια της Γαλλικής επανάστασης είναι αυτή της μαχήτριας που αγωνίζεται με σθένος και ορμή για τα ιδεώδη της.

Αυτή είναι και η απεικόνιση της ελευθερίας στον πίνακα **Η Ελευθερία οδηγεί το λαό** του Eugène Delacroix το 1830. Παρόλο που ο πίνακας δεν αναφέρεται στην επανάσταση του 1789 αλλά σ' αυτή του Ιουλίου του 1830, η απεικόνιση είναι τόσο ισχυρή που ο πίνακας έγινε το σύμβολο όλων των Γαλλικών εξεγέρσεων για την ελευθερία.

«Η Ελευθερία οδηγεί τον λαό» Ευγένιος Ντελακρουά

Με την πάροδο το χρόνου η απεικόνιση της Marianne αλλάζει ανάλογα με τις κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις. **Ο σκούφος της ελευθερίας αντικαθίσταται ενίοτε από ένα διάδημα ή μια κορώνα και άλλα σύμβολα** όπως η κυψέλη (η εργασία), η ζυγαριά (η δικαιοσύνη), το αστέρι (η εξυπνάδα) κάνουν την εμφάνισή τους.

Από το 1969 ως το 2003 μια διασημότητα του χώρου της τέχνης επιλέγεται για να ενσαρκώσει το σύμβολο αυτό της Δημοκρατίας και να ποζάρει για την προτομή της Marianne. Την **Brigitte Bardot** του 1969 διαδέχτηκαν η **Catherine Deneuve**, η **Mireille Mathieu**, η **Inès de la Fressange** και η **Laetitia Casta** το 2000.

Brigitte Bardot

Catherine Deneuve

Mireille Mathieu

Inès de la Fressange

Laetitia Casta

Η επιλογή της τηλεοπτικής παρουσιάστριας **Evelyne Thomas** το 2003 και η απόρριψη τής Carla Bruni και τής Sophie Marceau την ίδια χρονιά δημιούργησε τέτοιο σάλο που σήμανε και το τέλος του θεσμού.

Evelyne Thomas

Carla Bruni

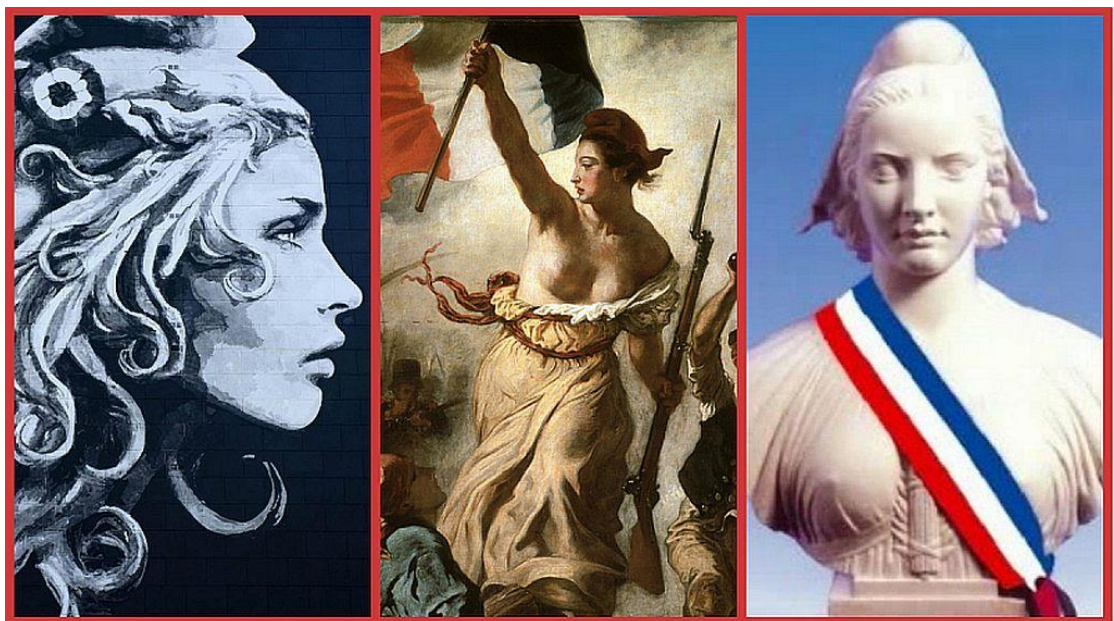
Sophie Marceau

Παρόλα αυτά σε πολλά δημαρχεία μπορεί ακόμη να δει κανείς **προτομές τής Marianne.**

Από το 1944 και μέχρι σήμερα η φιγούρα της Marianne βρίσκεται στα **γραμματόσημα**.

Η μορφή επιλέγεται από τον εκάστοτε Πρόεδρο της Δημοκρατίας. **Τον Δεκέμβριο του 2021** ο Emmanuel Macron αποκάλυψε την νέα Marianne για τα επόμενα 5 χρόνια. Σχεδιασμένη από την **Iseult Digan**, μια σαραντάχρονη γαλλο-βρετανίδα καλλιτέχνηδα πολύ γνωστή στο χώρο του street-art που ζει και εργάζεται στο Abidjan, **το νέο πρόσωπο της Γαλλικής Δημοκρατίας περιγράφεται ως μια νέα γυναίκα δυναμική, αποφασιστική και φεμινίστρια!**

– «**Μπράβο σας, καταφέρατε να συνδυάσετε τον φρυγικό σκούφο με τα λυτά ελεύθερα μαλλιά**», συνεχάρη ο Πρόεδρος Macron την καλλιτέχνηδα στέλνοντας ένα μήνυμα νεότητας και δυναμισμού.